

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/29/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7521203128
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Greguš
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7521203128.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Greguša a členov senátu JUDr. Agnesy Hricovej a JUDr. Moniky Géciovej, PhD. vo veci starostlivosti súdu o maloletého A. B. nar. X.XX.XXXX zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice dieťaťa rodičov: otca C. B. nar. XX.X.XXXX bývajúceho v D. E. XXX a matky F. G. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v H. I. H. I. H. H. J. E. XXX v Českej republike v konaní o zvýšenie výživného o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie č.k. 9P/19/2021-60 zo dňa 31.8.2021 takto

rozhodol:

M e n í rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o zvýšení výživného tak, že zvyšuje výživné naposledy určené rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie č.k. 19P/50/2012-41 zo dňa 14.9.2012 vo výroku o určení výživného pre maloletého A. zo sumy 120 Eur na 200 Eur mesačne od 14.6.2021 do budúcnosti, ktoré je matka povinná prispievať otcovi maloletého vždy do 25. dňa v mesiaci vopred.

M e n í rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o dlžnom výživnom tak, že dlžné výživné od matky pre maloletého A. za obdobie od 14.6.2021 do 31.8.2021 v sume 205,22 Eur je matka povinná zaplatiť otcovi do 90 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Košice - okolie č.k. 19P/50/2012-41 zo dňa 14.9.2012 v časti výroku upravujúceho vyživovaciu povinnosť matky k mal. A. tak, že zvýšil výživné od matky pre mal. A. zo sumy 120 Eur na sumu 200 Eur mesačne, ktorú ju zaviazal platiť vždy do 25. dňa v každom mesiaci vopred otcovi od 1.9.2021. Dlžné výživné pre maloletého za obdobie od 1.6.2021 do 31.8.2021 v sume 240 Eur zaviazal matku zaplatiť otcovi v štyroch mesačných splátkach po 50 Eur a poslednú piatu splátku v sume 40 Eur splatných vždy spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok v prípade omeškania. V prevyšujúcej časti návrh otca na zvýšenie výživného zamietol.

Zmenu rozsudku a zvýšenie výživného odôvodnil zvýšením výdavkov na maloletého spojených s jeho nástupom na strednú školu od septembra 2021, ale aj zvýšením výdavkov spojených s jeho výživou, ošatením, obuvou a voľno-časovými aktivitami, ktoré prirodzene vzrástli za deväť rokov od času predchádzajúceho určenia výživného. Uviedol, že napriek návrhu otca na zvýšenie výživného až od 1.9.2021 zvýšil výživné odo dňa podania návrhu otca maloletého, nakoľko mal za to, že podmienky na zvýšenie výživného pre maloletého tu boli už v čase podania návrhu. Pri určovaní zvýšeného výživného v sume 200 Eur mesačne usúdil, že táto suma zodpovedá príjmovým a majetkovým možnostiam matky. Poukázal na to, že matka uhrádza pôžičku vedenú na svoju matku, uhrádza pôžičky za svojho manžela a uhrádza bývanie svojmu spolubývajúcemu K. D., pretože tento nemá žiaden príjem. Konštatoval, že

žiaden z týchto výdavkov nepredchádza vyživovaciú povinnosť rodiča voči dieťaťu, ktorá má prednosť pred inými výdavkami rodičov, a to navyše s dôrazom na to, že ide o výdavky matky za iné dospelé osoby. Nakoľko usúdil, že podmienky na zvýšenie výživného boli už v čase podania návrhu, zvýšil výživné od 1.6.2021. Uviedol, že dlžné výživné od podania návrhu do rozhodnutia vo veci určil v sume 240 Eur (rozdiel medzi vyplácaným výživným 120 Eur a zvýšeným výživným 200 Eur - 80 Eur x 3 mesiace). Nakoľko matka na pojednávaní deklarovala svoju neschopnosť uhradiť dlžné výživné jednorazovo, súd prvej inštancie jej umožnil toto vyplatiť v štyroch mesačných splátkach po 50 Eur a poslednú piatu splátku v sume 40 Eur splatných vždy spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok v prípade omeškania. Nakoľko mal za to, že navrhnuté výživné 250 Eur mesačne bolo nad mieru možností matky, súd prvej inštancie návrh otca v sume prevyšujúcej zvýšené výživné zamietol.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie matka z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Uviedla, že zvýšené výživné v sume 200 Eur mesačne nie je schopná uhrádzať, je ochotná prispievať na výživu mal. A. sumou 170 Eur mesačne. Potvrdila, že jej priemerný mesačný príjem predstavoval sumu 1.217,89 Eur, ale bolo to v čase, keď dostávala príplatky za zdravotnú starostlivosť počas covidu. V súčasnej dobe je jej priemerný mesačný zárobok 1.050 Eur. Jej nevyhnutné mesačné výdavky spolu so synom I. predstavujú 899 Eur, čiže na živobytie, hygienu a oblečenie jej zostáva 151 Eur. Uviedla, že uhrádza pôžičku, ktorú uzatvorila ešte za trvania manželstva v sume 200 Eur mesačne, uhrádza ju však sporadicky, pretože jej to finančná situácia nedovoľuje. Taktiež pôžičku, ktorú vybrala za ňu jej matka (keď ona bola vo finančnej tiesni), tak jej ju spláca v sume 150 Eur mesačne, ale taktiež nie pravidelne, lebo jej to finančná situácia nedovoľuje. Zdôraznila, že ak by platila výživné v sume 200 Eur mesačne, plus dlžné výživné 50 Eur mesačne, tak by jej nezostalo na stravu a živobytie nič. Do pozornosti dala, že na mal. A. platí výživné v sume 120 Eur mesačne a keď príde ku nej, kúpi mu nejaké oblečenie, prípadne sladkosti navyše, pretože ho má rada. Zároveň uviedla, že má aj druhého syna, mal. I., ktorý navštevuje siedmy ročník základnej školy. Navrhla, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že výživné na mal. A. zvýši na sumu 170 Eur mesačne a dlžné výživné jej povolí splácať po 20 eurových mesačných splátkach spolu s bežným výživným.

Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že nesúhlasí so zvýšením výživného len na sumu 170 Eur mesačne. Má za to, že matka má finančné príjmy dostatočné na pokrytie výživného v súdom určenej sume 200 Eur mesačne. Spochybnil matkou predložené výplatné pásky. Podľa neho má na nich uvedenú sumu k výplate nižšiu o 200 Eur. Poukázal na to, že ak je schopná platiť výživné v sume 170 Eur mesačne a splácať dlžné výživné 20 Eur mesačne, teda spolu 190 Eur, nemala by mať problém zaplatiť výživné mesačne v sume 200 Eur. Navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny.

Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že súd prvej inštancie po vykonaní dokazovania dospel k správnejmu záveru, že u mal. A. došlo od predchádzajúcej úpravy k podstatnej zmene pomerov. V školskom roku 2020/2021 ukončil ZŠ v I. H. L. a v novom školskom roku 2021/2022 nastúpi na strednú školu do Košíc, s čím sú zvýšené náklady a zároveň za deväť rokov od času posledného určenia výživného vzrástli výdavky spojené s výživou, ošatením, obuvou a voľno-časovými aktivitami maloletého. Má za to, že je v majetkových možnostiach matky plniť si vyživovaciú povinnosť v sume 200 Eur mesačne. Navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť.

Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca uviedla, že jej mesačný príjem nebol postačujúci na žiadanú sumu výživného, za prácou odcestovala do Čiech, kde pracuje ako zdravotná sestra v nemocnici v Novom Meste na Morave, kde je zamestnaná od 15.11.2021. Býva v podnájme u svojej tety, mesačne jej platí nájomné v sume 10.000 Kč na účet a do ruky jej dáva 2.000 Kč, mal. I. platí na školskú stravu mesačne 600 Kč, na stravu mesačne vynaloží 3.000 Kč až 4.000 Kč, začiatkové výdavky pre mal. I. do školy boli približne 2.000 Kč, za stravu v práci platí 600 Kč až 700 Kč mesačne. Zdôraznila, že by rada rovnakou mierou dávala na výživu obom svojim deťom. Ak otec spochybnil jej výplatné pásky, tieto si môže súd vyžiadať priamo od jej bývalého zamestnávateľa, ona na nich nič nezmenila. Nemala ešte vedomosť, koľko bude zarábať, ale vedela by na začiatok platiť výživné v sume 150 Eur plus 50 Eur by platila

na dlžné výživné. Od 1.7.2022 by bola schopná splácať výživné v sume 200 Eur mesačne, ak by otec zrušil exekúciu, ktorou jej zrážajú výživné. Mal. I. jeho otec prispieva na výživu sumou 80 Eur mesačne. Dodala, že otec sa v auguste 2021 oženil.

Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky uviedol, že má vedomosť o tom, že sa odsťahovala do Českej republiky za lepšie plateným zamestnaním. Odišla bez toho, aby to dala vedieť svojej matke a aj bývalému zamestnávateľovi. Túto zmenu oznámila formou listu. Má vedomosť, že v danej lokalite sa 3+1 izbový byt prenajíma za priemernú sumu 12.000 Kč, takže pochybuje o sume, ktorá je v nájomnej zmluve uvedená, nakoľko v danom rodinnom dome nežije matka maloletého sama, ale aj s rodinou prenajímateľky. Opravil tvrdenie matky, že jeho svadba nebola v auguste, ale v októbri 2021. Zdôraznil, že žije usporiadaným rodinným životom s jednou partnerkou, pričom matka sa stihla vydať trikrát a trikrát aj rozviesť. Exekúciu na výživné nemieni zrušiť z obavy, že matka nebude prispievať na výživu maloletého, nakoľko bola už dvakrát riešená pre neplatenie výživného políciou. Navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť.

Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca uviedla, že je pravdou, že svojej matke o odsťahovaní sa do Českej republiky nepovedala, ako aj to, že zamestnávateľovi to oznámila písomnou formou počas čerpania dovolenky. V ČR býva u tety, platí nájom 10.000 Kč, ktoré jej posiela na účet plus 2.000 Kč jej dáva na ruku. U tety bývajú len dočasne, čakajú na pridelenie zamestnaneckého bytu od I. otca, avšak ten má nárok na jeho pridelenie až po trojmesačnej skúšobnej dobe. Zdôraznila, že odkedy je v ČR, výživné platí v stanovenej výške. Ak otec nezruší exekúciu, tak ona nesúhlasí so zvýšením výživného. Zdôraznila, že svoje deti má veľmi rada, na mal. A. nemá problém platiť výživné 180 Eur mesačne po zrušení exekúcie. Je si vedomá toho, že v minulosti urobila chyby, ktoré teraz ľutuje. Dlžné výživné by chcela rozdeliť na osem až desať plátok.

Ďalšie vyjadrenia do spisu doložené neboli.

Konania vo veci starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP).

Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP), ak tento zákona neustanovuje inak.

Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozbavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine (ZR) plnenie vyživovacej povinnosti k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 ZR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 ZR pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 ZR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 ZR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti a možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 ZR dohody a súdne rozhodnutie o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v zmysle zásad vyplývajúcich z § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, v súlade s § 191 CSP vyhodnotil dôkazy, prihliadol na všetko, čo vyšlo za konania najavo vrátane toho, čo uviedli účastníci, použil správne ustanovenia Zákona o rodine, ale nesprávne (čiastočne správne) ich aplikoval na zistený skutočný stav.

Konajúci súd sa dôsledne vysporiadal s námietkami matky uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jej obranu už v priebehu konania na súde prvej inštancie a matka ani v priebehu odvolacieho konania neuviedla žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o výživnom pre maloleté dieťa. Po preskúmaní spisu odvolací súd zistil, že v priebehu konania na súde prvej inštancie boli nepochybne preukázané všetky okolnosti podstatné pre rozhodnutie o zvýšení výživného tak, ako o tom rozhodol súd prvej inštancie. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dôsledne porovnal pomery účastníkov v čase predchádzajúcej úpravy výživného so súčasnými pomermi a stotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie, že výdavky na strane mal. A. sa oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu podstatne zvýšili. K zmene pomerov došlo z dôvodu samotného veku maloletého, keďže výživné bolo naposledy upravené v septembri 2012, keď mal 7 rokov a navštevoval 1. ročník ZŠ. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie mal 16 rokov, nastúpil do 1. ročníka Strednej odbornej školy informačných technológií v Košiciach, čím mu vzniknú aj náklady na cestovné viac ako 100 Eur mesačne. Odôvodnené potreby sa mu zvýšili aj na zabezpečenie školských potrieb, učebníc, stravy. Potreboval kúpiť notebook, nakoľko to bolo potrebné pre odbor, ktorý študuje. Užíva lieky na alergie, za ktoré platí 15 Eur mesačne. Je už blízky veku dospelosti, s čím súvisia zvýšené náklady na hygienu a kozmetiku. Otcom prezentované výdavky v súvislosti so zabezpečením výživy maloletého nevybočujú z rámca potrieb iných detí na rovnakom stupni školského vzdelávania, preto o ich výške nemal pochybnosti ani odvolací súd. Matka bola v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie zamestnaná v nemocnici G. M. - K. s priemerným mesačným príjmom 1.050 Eur. Bývala so synom I. a s otcom mal. I. pánom K. D. v I. v prenajatom trojizbovom byte, za ktorý platili 400 Eur mesačne. Nevyhnutné mesačné výdavky spolu so synom I. vypočítala na 899 Eur. Uviedla, že uhradza pôžičku, ktorú uzatvorila ešte za trvania manželstva v sume 200 Eur mesačne a

pôžičku, ktorú vybrala za ňu jej matka, ktorú spláca v sume 150 Eur mesačne. V priebehu odvolacieho konania sa presťahovali so synom I. a partnerom za prácou do Čiech, kde pracuje od 15.11.2021 ako zdravotná sestra v nemocnici v H. I. H. I.. Bývajú v podnájme u jej tety, mesačne platia nájomné v sume 12.000 Kč, mal. I. platí na školskú stravu mesačne 600 Kč, na stravu mesačne vynaloží 3.000 Kč až 4.000 Kč, začiatkové výdavky pre mal. I. do školy boli približne 2.000 Kč, za stravu v práci platí 600 Kč až 700 Kč mesačne. Nemala ešte vedomosť, koľko bude zarábať, ale uviedla, že by vedela na začiatok platiť výživné v sume 150 Eur + 50 Eur dlžné výživné a od 1.7.2022 by bola schopná splácať výživné v sume 200 Eur mesačne, čo však podmienila zrušením exekúcie, ktorou jej na návrh otca zrážajú výživné, s čím však otec nesúhlasil.

K odvolacej námietke, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, je potrebné poznamenať, že ani pri rešpektovaní vyšetrovacej zásady súd nemusí vykonať všetky účastníkom navrhnuté dôkazy, pretože výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať, je výlučne na súde aj s poukazom na článok 10 ods. 1 a 2 základných princípov CMP, z ktorého vyplýva, že dôkazy a tvrdenia účastníkov hodnotí súd podľa vlastnej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, pričom žiaden dôkaz nemá predpísanú silu. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje i právomoc súdu posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné, a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/2003). V tomto prípade súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, použil správne ustanovenia ZR, avšak len čiastočne správne ich aplikoval na zistený skutočný stav. Odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, a teda za porušenie tohto zákonného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Odvolací súd tiež poznamenáva, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje jeden zo základných pilierov systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Povinnosť vyživovať svoje dieťa má každý z rodičov. Vyživovacia povinnosť môže mať niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou o maloleté dieťa a domácnosť, ďalšou formou plnenia vyživovacej povinnosti môže byť poskytovanie vecných plnení, napr. bývania alebo stravovania. Ďalšou formou plnenia vyživovacej povinnosti je plnenie výživného ako peňažného príspevku na uhradzovanie potrieb dieťaťa. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení (bývanie, strava, nákup ošatenia, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a pod.) a osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určí súd. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Miera životnej úrovne je zistiteľná rôznymi dôkazmi. Vodiacom zásadou na strane povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Za schopnosti každého rodiča je potrebné považovať jeho reálny zárobok, ktorý dosahuje v čase vyhlásenia rozhodnutia, ale aj výška mesačných výdavkov rodiča, a to v súhrne, či jednotlivé položky. Ako je to uvedené v ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine, každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb. Odvolací súd konštatuje, že všetky tieto skutočnosti rovnako ako súd prvej inštancie bral v súlade s § 75 a § 78 ZR na zreteľ pri rozhodovaní o zvýšení vyživovacej povinnosti matky voči mal. A..

Odvolací súd po dôslednom posúdení zisteného skutočného stavu veci a vyhodnotení vykonaného dokazovania so zreteľom na preukázané zárobkové možnosti matky, jej výdavky a ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči mal. I. a odôvodnené potreby mal. A. dospel k záveru, že je v jej možnostiach a schopnostiach prispievať na výživu mal. A. sumou 200 Eur mesačne (6,66 Eur denne) od podania návrhu, t.j. od 14.6.2021 do budúcnosti. Matka ani nenamietala, že určené výživné presahuje odôvodnené potreby maloletého, ale platenie výživného 200 Eur mesačne podmieňovala stiahnutím exekúcie otca voči nej, z čoho jednoznačne vyplýva, že je v jej možnostiach takéto výživné platiť. Priznanie nižšieho výživného by bolo neprimeraným prenesením vyživovacej povinnosti na otca, ktorý zabezpečuje výživu maloletého jeho osobnou starostlivosťou. Odvolací súd tiež poukazuje na ust. § 62 ods. 1 Zákona

o rodine, ktoré plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom považuje za ich prvoradú zákonnú povinnosť, ako aj na ods. 5 tohto zákonného ustanovenia, v ktorom je výslovne uvedené, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, v zmysle ktorého je rodič povinný plne rešpektovať vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené.

Preskúmaním rozhodnutia však odvolací súd zistil, že odôvodnenie rozsudku nekorešponduje s jeho výrokom, od akého dátumu súd prvej inštancie výživné zvýšil, ani s obdobím, za ktoré dlžné výživné vypočítal, pričom rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je ani v súlade § 77 ods. 1 ZR. Preto odvolací súd v zmysle § 388 CSP zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že výživné pre mal. A. zvýšil zo sumy 120 Eur na 200 Eur mesačne od 14.6.2021, t.j. od podania návrhu otca do budúca a zároveň vypočítal aj dlžné výživné od tohto dátumu do dňa rozhodnutia súdu prvej inštancie, t.j. do 31.8.2021. Pri výpočte dlžného výživného vychádzal z rozdielu medzi pôvodným výživným 120 Eur a zvýšeným živným 200 Eur, čo je 80 Eur mesačne. Pretože výživné zvýšil od 14.6.2021, za mesiac jún 2021 je dlh za 17 dní ($80 \text{ Eur} : 30 \text{ dní} = 2,66 \text{ Eur} \times 17 \text{ dní}$) v sume 45,22 Eur. Za mesiace júl a august 2021 je dlh $2 \times 80 \text{ Eur}$ v sume 160 Eur. Celkové dlžné výživné je potom za obdobie od 14.6.2021 do 31.8.2021 v sume 205,22 Eur. Pri určení spôsobu zaplatenia dlžného výživného odvolací súd musel prihliadnuť na to, že určenie dlhšej ako trojdňovej lehoty na plnenie (§ 232 ods. 3 CSP) alebo povolenie splátok výnimočne umožňuje súdu, aby sám nezávisle na návrhu účastníkov konania zväžil, či je povolenie takejto výhody vhodné so zreteľom na pomery toho, komu sa povinnosť ukladá, na výšku prisúdeného nároku, alebo na iné okolnosti prípadu a zároveň, či neprímerane nezvýhodní povinného proti oprávnenému. Zvláštnu pozornosť je potrebné venovať povoleniu výhody povinnému v prípade výživného pre dieťa, ktoré nie je schopné samé sa živiť a okrem iného je prednostnou pohľadávkou so zreteľom na naliehavosť potreby, ktorej výživné slúži. Súd je povinný prihliadnuť aj na postoje povinného k plneniu, ako aj na to, či povolenie takejto výhody nebude mať ťaživý dopad na oprávneného, prípadne či je možné od neho spravodlivo žiadať strpenie plnenia v splátkach, alebo dlhšej ako zákonnej lehoty. Odvolací súd sa nestotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktorým zaviazal matku splácať dlžné výživné v mesačných splátkach spolu s bežným výživným, a to s prihliadnutím na celkovú sumu dlžného výživného a na skutočnosť, že matka je riadne zamestnaná. Povolenie splátok jej odvolací súd nepriznal, pretože vzhľadom k povahe prejednáwanej veci, priznanému nároku, dĺžke rozhodovania o návrhu by to nebolo spravodlivé, pričom súdne rozhodnutie o zvýšení výživného mohla očakávať od začiatku konania a je nepochybné, že ani otec pri uspokojovaní potrieb maloletého nebol zvýhodnený splátkami a musel potreby maloletého uspokojovať postupne tak, ako vznikali a z hľadiska účelu, ktorému výživné slúži, je vhodné, aby dlžné výživné bolo zaplatené naraz, čo umožňuje lepšie využitie peňažných prostriedkov v prospech maloletého dieťaťa.

Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie správne zvýšil výživné na mal. A., ale nesprávne určil dobu, od kedy výživné zvýšil, následne matematicky nesprávne vypočítal dlžné výživné a nesprávne určil aj spôsob jeho zaplatenia, odvolací súd zmenil napadnuté výroky rozsudku súdu prvej inštancie o zvýšení výživného aj o sume dlžného výživného a spôsobe jeho zaplatenia podľa ust. § 388 tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie senát prijal v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).